

2018-14967

Jaarverslag archivaris 2017

22 mei 2018

Aan de leden van de raad,

Het college van burgemeester en wethouders stelt u voor op grond van artikel 8 van de Archiefwet te besluiten tot.

1. Kennis te nemen van het verslag (met aanbevelingen en de actiepunten) van de gemeentearchivaris betreffende de toestand van de informatiehuishouding in de gemeente Zwijndrecht over 2017.
2. Het beschikbaar stellen van een bedrag van € 200.000 om uitvoering te geven aan aanbeveling 10 (een aanzienlijke hoeveelheid archiefbescheiden die de gemeente in beheer heeft ondergebracht bij de firma OASIS (vroeger De Haan) bewerken, zodat een rechtmatige vernietiging of overbrenging bewerkstelligd kan worden). En deze kosten te dekken uit de algemene reserve en de begroting dienovereenkomstig te wijzigen.

De a.i. secretaris,

De burgemeester,

portefeuillehouder: Jansen T.
informatie: Ronald Hagenars
telefoon: 078 770 37 23
e-mail: rejl.hagenars@zwijndrecht.nl
bijlagen: verslag
ter inzage:

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van

.

De griffier,

De voorzitter,

Toelichting

Inleiding

In maart 2018 is het rapport van de gemeentearchivaris over de toestand van de informatiehuishouding van de gemeente Zwijndrecht ontvangen. In dit jaarverslag wordt de kwaliteit van de informatiehuishouding getoetst aan de hand van 10 indicatoren. Er wordt een aantal aanbevelingen en verbeteringen genoemd.

In dit voorstel geven we een reactie op deze aanbevelingen. Deze reactie bieden we tevens ter kennisname aan bij de gemeenteraad en kan beschouwd worden als de verantwoording over de zorg van de archiefbescheiden, conform artikel 8 van de Archiefverordening.

Tevens wordt in het kader van het horizontale toezicht de provinciearchivaris op de hoogte gesteld.

Beoogd resultaat

De gemeenteraad en de provinciearchivaris op de hoogte stellen van het verslag (met aanbevelingen en de actiepunten) van de gemeentearchivaris betreffende de toestand van de informatiehuishouding in de gemeente Zwijndrecht over 2017. Daarnaast willen we voldoende budget van de gemeenteraad ontvangen om aanbeveling 10 uit te kunnen voeren.

Argumenten

1a.1 Opgenomen in de archiefverordening

De gemeenteraad dient conform artikel 8 van de archiefverordening op de hoogte gebracht te worden.

1b.1 We dienen archiefbescheiden rechtmatig en zorgvuldig te bewaren

De gemeente Zwijndrecht heeft een aanzienlijke hoeveelheid archiefbescheiden (2662 archiefdozen = 320 m³) in beheer ondergebracht bij de firma OASIS (vroeger De Haan). Deze archiefbescheiden dienen bewerkt te worden, zodat een rechtmatige vernietiging of overbrenging naar het gemeentelijk (of regionale) archief bewerkstelligd kan worden.

1b.2 Een vernietigingstermijn is niet vrijblijvend

De Archiefwet stelt in artikel 3 dat overheidsinstellingen voor een tijdige vernietiging moeten zorgen. De gedachte die daar achter steekt is tweeledig: Als archiefbescheiden te lang worden bewaard, wordt nodeloos (gemeenschaps)geld besteed aan de opslag en het beheer van informatie die haar waarde allang heeft verloren. En (nu in het kader van de AVG) een belangrijk punt is dat de te vernietigen archiefbescheiden persoonsgegevens bevatten die de archiefvormende organisatie niet (meer) in beheer mag hebben. De gegevens dienen tenslotte niet langer het bedrijfsbelang.

1b.3 De overheid dient (voor het te bewaren deel) zijn archieven in goede, geordende en toegankelijke staat te hebben.

Immers kan de recht- en bewijszoekende burger een beroep op de overheid doen om informatie over haar handelen te verstrekken. Als een dergelijk verzoek zich aandient waarbij informatie verstrekt moet worden die ouder is dan 20 jaar, is de organisatie verplicht de primaire bron beschikbaar te stellen (het originele archiefstuk). Als het gaat om bijvoorbeeld vervuilde grond, paalrot, pachtrechten, enz. kan dat best eens voorkomen. Als een overheidsinstelling zich in zo'n situatie niet goed kan verantwoorden op basis van archiefstukken, krijgt doorgaans de burger het voordeel van de twijfel en trekt de betreffende overheidsinstelling aan het kortste eind.

We vinden de aanbeveling van gemeentearchivaris dan ook zeer terecht en wordt geadviseerd voldoende budget bij de gemeenteraad aan te vragen om het ondergebrachte archief weer naar Zwijndrecht te halen, zodat het archief weer volledig en actueel is.

1b.4 Voor dit aanzienlijke bedrag is een raadsbesluit nodig

Er is een bedrag nodig om het archief te verplaatsen van OASIS naar een "eigen locatie" (kosten ca. € 10.000). Het voorstel is om het tijdelijk neer te zetten bij de gemeente Hardinxveld-Giessendam. Vervolgens laten we een archiefschouw doen door drie partijen om een beter beeld te krijgen wat het precies gaat kosten.

Zoals aangegeven gaat het om een aanzienlijke hoeveelheid aan archiefbescheiden en weten we nog niet de exacte kosten. We maken op dit moment de volgende inschatting dat het om minimaal 320 m1 aan papier gaat. Een archiefspecialist kost ca. €65,00 per uur en werkt 1m1 per dag weg. Dit betekent ca. €165.000 (320 x 8 uur x € 65,00). Naast de bovenstaande archiefbescheiden komen er nog eens 100 overige dozen bij. De archiefspecialist kan 2 dozen per dag wegwerken. Dit betekent ca. €25.000 ((100/2) x 8 uur x € 65,00).

Resumerend komen we op een totaalbedrag van ca. €200.000. Overigens kost het beheer bij de firma OASIS ons nu jaarlijks €10.000. Deze structurele kosten zullen in de toekomst vervallen.

2.1 Wettelijke verplichting

In het kader van horizontaal toezicht dienen we de provinciearchivaris in kennis te stellen van het rapport van de gemeentearchivaris over de toestand van de informatiehuishouding van de gemeente Zwijndrecht.

(Extern) draagvlak

Niet van toepassing.

Kantttekeningen

De risico's en kantttekeningen zijn in bovenstaande reeds toegelicht. Indien we het archief niet verder op orde brengen lopen we het risico dat wij burgers en bedrijven niet van de juiste en/of volledige informatie kunnen voorzien.

Zie bovenstaand.

Aanpak/uitvoering/evaluatie

Er zijn door de archiefinspectie een aantal aanbevelingen gedaan richting de gemeente waar we hieronder onze reactie zullen geven.

Aanbeveling 1

- a) **De door SCD-DIV inmiddels vanuit Mozaiek gevormde analoge dossiers moeten worden gecompoteerd met het archiefmateriaal dat is opgeslagen op (lokale) informatiedragers, zoals servers, harde schijven en persoonlijke dan wel functionele e-mailboxen.**
- b) **Daarnaast moet onderzocht worden in hoeverre Zwijndrecht werkprocessen hanteert waarvan de dossiervorming niet via Mozaiek verloopt. De permanent te bewaren (digitale) administratieve neerslag van die processen dient ook opgenomen te worden in analoge dossiers.**

In het jaarverslag over 2016 werd al gemeld dat mogelijk niet al het te bewaren archiefmateriaal in analoge vorm is opgenomen in fysieke dossiers. In Mozaiek staan veel uploads en ook op de afdelingsschijven en persoonlijke mailboxen staat mogelijk archiefwaardig materiaal.

Het is niet ondenkbaar dat hierdoor informatie ontbreekt die van belang is in het kader van de bedrijfsvoering dan wel van belang is als cultureel erfgoed.

De zorgdrager is en blijft uiteraard zelf verantwoordelijk voor de compleetheid van zijn dossiers. Het SCD-DIV biedt ondersteuning en begeleiding aan bij het inventariseren van de problematiek en denkt mee met pragmatische oplossingen.

Aanbeveling 2

Er dient een representatieve vernietigingslijst gegenereerd te worden vanuit Mozaiek, waarmee een gerichte vernietiging van de documenten die zijn opgenomen in de numerieke reeksen ten uitvoer gebracht kan worden.

Bovenstaande problematiek speelt Drechtsteden breed en doet zich ook voor uit de periode voor Mozaiek. SCD-DIV heeft met de archiefinspectie overeenstemming bereikt over een representatieve vernietigingslijst op basis waarvan de gemeentearchivaris toestemming tot vernietiging kan verlenen. In 2018 wordt een begin gemaakt met de vernietiging van de numerieke reeksen uit Mozaiek.

Aanbeveling 3

De zorgdrager dient een plan van aanpak vast te stellen op basis waarvan de collectie eigendomsbewijzen in goede, geordende en toegankelijke staat gebracht kan worden.

Op 14 november is het bestand in goede geordende en toegankelijke staat verklaard en zal begin 2018 worden overgebracht.

Aanbeveling 4

Breng de voor blijvende bewaring in aanmerking komende archiefbescheiden uit het historische personeelsarchief over naar de archiefbewaarplaats en stel de overige documenten af op vernietiging.

Het historische personeelsarchief is opgeslagen bij Oasis (v/h De Haan) samen met nog ruim 300 meter archief. Zie voor een reactie aanbeveling 10.

Aanbeveling 5

Breng het bouwtekeningenarchief (calques) in goede, geordende en toegankelijke staat, waarna ze overgebracht dienen te worden naar de gemeentelijke archiefbewaarplaats.

Dit archiefbestand is begin 2018 overgebracht.

Aanbeveling 6

Voltooi de werkzaamheden die nodig zijn om de Archiefverordening en het Besluit Informatiebeheer te kunnen actualiseren.

Zie aanbeveling 8.

Aanbeveling 7

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zwijndrecht heeft de handboeken vastgesteld. De vervangingsbesluiten dienen overeenkomstig de Algemene wet bestuursrecht bekend te worden gemaakt, eerder kunnen zij niet in werking treden.

De bekendmaking zal binnenkort plaatsvinden.

Aanbeveling 8

Er dient een strategisch informatieoverleg (SIO) ingesteld te worden.

SCD-DIV heeft in 2017 de huidige Archiefverordening en het Besluit informatiebeheer aangepast op basis van de nieuwe modellen van de VNG en afgestemd met de archiefinspectie.

In het nieuwe model van de Archiefverordening 2017 wordt onder meer beschreven hoe het Strategisch informatieoverleg (SIO) wordt ingericht en wat de taken zijn. Zodra het SIO is ingericht kunnen de Archiefverordening en het Besluit informatiebeheer ter vaststelling aan respectievelijk de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders worden voorgelegd.

De gemeentearchivaris zal hiertoe in het eerste halfjaar van 2018 initiatief nemen.

Aanbeveling 9

Het KZA-project dient voorgezet te worden, zodat volledig digitaal werken en archiveren mogelijk wordt gemaakt.

De invoering van het Klant-Zaak-Archief-Systeem is een zeer belangrijke ontwikkeling. Dit project zorgt er voor dat de kwaliteit van ons archief op het door de wet vereiste niveau worden gebracht en onze digitale dienstverlening een kwaliteitsimpuls krijgt. Het gaat hier om een complex regionaal project met als opdracht om onder meer het huidige Mozaïek maatwerk om te zetten naar één regionale uniforme oplossing.

Dit uniformeren en passend maken aan de lokale werkwijze kost veel tijd. Wij hebben vorige jaar geconstateerd dat de manier waarop dit systeem regionaal wordt ingevoerd een zeer lange doorlooptijd kent. Hierom is eind 2017 besloten de invoeringsstrategie te herijken en de invoering tijdelijk stop te zetten. Onlangs hebben wij een besluit genomen over het vervolgetraject. Waarbij wij inzetten op een volledige invoering in 2018.

Aanbeveling 10

De aanzienlijke hoeveelheid archiefbescheiden die de gemeente in beheer heeft ondergebracht bij de firma OASIS (vroeger De Haan) moet worden bewerkt zodat een rechtmatige vernietiging of overbrenging bewerkstelligd kan worden.

Zie bovenstaande bij argumenten. Voor de uitvoering van deze aanbeveling is een aanzienlijk geldbedrag gemoeid. Een raadsbesluit is noodzakelijk.

Communicatie

De gemeenteraad wordt door middel van bijgevoegde raadsinformatiebrief op de hoogte gebracht. Ook wordt Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland geïnformeerd.

Evaluatie en verantwoording

Niet van toepassing.

Personeel en organisatie

Niet van toepassing.

Financiën

Om tot uitvoering van aanbeveling 10 (bewerking archiefbescheiden in beheer bij de firma Oasis) te komen is een aanzienlijk bedrag gemoeid. Het gaat om ca. 300 meter aan papier dat bewerkt dient te worden. Op dit moment is de inschatting dat dit gaat incidenteel om circa € 200.000 gaat kosten. In de huidige begroting is er geen ruimte om deze kosten te dekken. We vragen deze kosten te dekken uit de algemene reserve.